A°. 1838. N°. 39.

DINGSDAG, DEN 15len MEI.

Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Administrative Politie.

De passage over de steenen brug, gelegen op den *Heiligenweg* tusschen de *Keizers-* en *Maagdenstraten*, te rekenen van Maandag den 14den Mei e. k., gedurende eenigen tijd, ter zake van noodige reparatien, voor *lijt- en andere Voertuigen* zullende afgesloten zijn, wordt hiervan aan de daarbij belanghebbenden kennis gegeven.

Paramaribo, den 12 Mei 1838.

De Procureur Generaal der Kolonie

PH. DE KANTER.

Buitenlandsche Berigten.

Uittreksel uit de Nederlandsche Dagbladen tot en met 25 Maart 1838.

Hollandsche Berigten.

AMSTERDAM, 24 Maart.

De uitslag der [illegible] gisteren is, een [illegible] stemmig die zelfde voordragt van buitengewone oorlogskosten aangenomen, tegen welke nóg voor weinige dagen zoo vele stemmen nadrukkelijk uit haren boezem waren opgegaan diezelfde voordragt, welker tot zoo twijfelachtig was, en wier verwerping, hoe men ook over de gevolgen daarvan moge gedacht hebben, een bewijs zou zijn geweest, dat de meerderheid der Kamer voor die handelwijze was, welke de regering thans gevolgd heeft.

Hoch eere de regering, dat zij het niet tot die altijd te betreuren botsing heeft laten komen.

Het eerste en gewigtige voornaam gevolg daarvan is de bevestiging van de eenstemmigheid en het vertrouwen tusschen vertegenwoordiging en bestuur. Eenstemmig stond de eerste de aangevraagde gelden toe; men wilde »geen vertrouwen met wantrouwen vergelden" kalmaandige beantwoording van eene edel moedige handeling. De vertegenwoordiging drukte alzoo het zegel op de meening van wij durven het [illegible] zeggen, de overgroote meerderheid der [illegible] die voor de beëidverklaring der regering tot aanneming van de 24 artikelen — zijnde een openlijke tredevende daad tegen het bestuur van buitengewone gelden wegens *oorlog* of de voorduring der spanning en onzekerheid gezind was, doch thans, [illegible] betreffende opofferingen om *vrede* te bekomen, te kennen een duidelijk dat de natie niet bekrompen denkt, en met eene warmte uitgaven wil dekken, die een gewenscht einde niet meer in den weg staan. Want vroeger werd in der daad het steeds verder verlengen van den oorlogstoestand een bezwaar en een kwaad, niet slechts middelijk, maar onmiddelijk, tegen het geloof aan de opregtheid van Nederland. Zes of zeven jaren hield die toestand een ieder den staatkundigen gezigteinder van het vaderland al meer en meer bezwijkende. Eindelijk (het is onze rondborstige afgevaardigde Schimmelpenninck, die zich aldus laat hooren) eindelijk kwam de laatste mededeeling van den minister van buitenlandsche zaken ons overtuigen, *dat Zijne Majesteit der natie een gewigtig offer vroegt, en dat men, in overeenstemming met onze redelijke wenschen, thans zoodanige afdoende middelen tot schikking zou, als welke wij billijker wijze mogten verlangen. Wij moeten met [illegible] erkennen, dat de Koning de belangen zijner Dynastie ten deze aan die der natie ondergeschikt maakt."*

Juist hetzelfde gevoel, hetwelk onze vertegenwoordiging tot het gewigtig benamen van de onderwerpelijke voordragt gebragt heeft, heeft ons te voren geleid om, na de veranderde omstandigheden, in die aanneming, welker gepastheid wij vroeger, met bescheidenheid, bewijfelden, geen dadelijk bezwaar te zien. Wellig, en wij hopen zulks ten vurigste, dat de toegestane gelden niet eens over het geheele jaar noodig zullen wezen. De veranderde omstandigheden, het verlangen om den stap der regering met edelmoedigheid te beantwoorden, regtvaardigen alzoo de wijziging van gevoelen der vertegenwoordiging en ook van het onze: de gemelde gronden steunt de plegtige vernieuwige verkondiging van vertrouwen onzer Tweede Kamer van de Al gemeene Staten.

Onder de merkwaardige woorden, in de zitting daar Kamer van gisteren gesproken, [illegible] die van denselfden [illegible], dien wij reeds hebben hijgehouden, dat zij zegt, dat verscheidene leden, en ook hij, zich vertuigden, dat, hoezeer de schuldig van het rijk te betreuren was, wij niet meer op het verledene konden terugkeeren: — dat alzoo eene spoedige afscheiding van en schikking met Belgieë wenschelijk geacht werd.»

Juist hieraan had en heeft men behoefte en om aan het verlangen der vertegenwoordigers en het volk daartoe, met echt Nederlandsche waardigheid geuit, te gemoet te komen, is de Regering tot den stap gekomen die de Natie als herlevendigt en met vreugde vervult.

Een ander vertegenwoordiger, de Heer van Heemert, verklaarde dat hij »dien gewigtigen stap, tot beëindiging onzer geschillen » niet wilde beoordeelen; dat hij aan den tijd zou moeten verlaten, om hier te beslissen en eene uitspraak te vellen, welke hij niet zou durven vooruitloopen. Doch een wezenlijk voordeel zag die redenaar reeds door dien stap geboren: bevestiging van vertrouwen op de regering, voorkoming van verwijt, van onwil of laauwheid.

De minister van financien heeft de voordragt niet noodig gehad in den eigenlijken zin te verdedigen. In de betrekking, welke hij in de kamer met Hun Ed. Mog. de eer had te bekleeden, achtte hij het gepast te kennen te geven, dat in zijn oog de wet niet daarom aanprijzing verdient, omdat het uit de laatste mededeeling van den minister van buitenlandsche zaken zoude gebleken zijn, dat de regering de belangen der Dynastie ten opoffert aan die van het vaderland; hij had die belangen altijd als een en denselfde beschouwd, en dus verdween in zijn oog alle denkbeeld van opoffering; maar de beëindiging der geschillen met België, *de* GEHEELE SCHEIDING *van België*, is reeds vroeger beproefd. Wij willen in dit tijdstip, daar het er meer dan ooit zake moet zijn, om elkander te gemoet te komen, de soort van tegenstrijdigheid, die in des Ministers woorden met die van den Heer Schimmelpenninck gelegen zijn, niet uitmeten; maar wijzen onze lezers liever op de betuiging van Z. Exc. nopens de GEHEELE SCHEIDING. De Minister spreekt vervolgens van het ontwerp dezerzijds, onder dagteekening van 20 Junij 1832, aan de Londensche Conferentie aangeboden, zegt dat dit naauwkeuriger was dan dat, welke aanneming men van ons vorderde, dat aan dit ontwerp, hetwelk in der tijd niet te dande als billijk en afdoende werd beschouwd, door de Mogendheden het zegel van goedkeuring niet is gehecht; dat het ware oogpunt niet is veranderd, »maar eene gedrangde vestiging neemt meermalen later harde voorwaarden aan, welke zij vroeger eer- en belangshalve heeft moeten weigeren." Wij laten daar of het in der tijd staatkundig geweest is, nadat ons gebleken was, wat wij van zoogenaamde vrienden en halve vijanden te wachten hadden, met eigen voorstellen te voorschijn te treden, die men, hoe billijk zij mogten zijn, reeds bevreesden hen, dat op den wil van den Europeschen Areopagus zouden afstuiten; wij zijn de eersten, die belijden, dat het niet met eer en belang strijdt, nog thans datgene te doen, wat wij, uit aanmerking van onze hulpbronnen, mogt en vooruitzigten, vroeger hadden kunnen doen, en wij zien liever op hetgeen te geschieden staat, en hetwelk ieder, die zijne gedachten rond heeft, vuriglijk verbeidt: de schikking der geschillen met België, het einde van een buitendenken sert van oorlog, de grondvesting van ons eigendommelijk [illegible] in het staatkundig [illegible] verwachten zullen opleven, en vooruit te bespeuren; doch bij den vasten wil, om die uit den weg te ruimen, zal men ze te boven kunnen komen. En moge het waar zijn, dat België bij den *status quo* vooruit ging, het redelijkdenkende deel zijner bevolking beschouwt het gewisselijk van hoog belang, dat de scheiding met der daad en regens tot stand kome, dat het verkeer met de Noordelijke naburen behoorlijk en wettig geregeld worde, dat ook aldaar de ploeg het waard verraste!

Duitsche Berigten.

BERLIJN, 20 Maart.

Men schrijft uit ROME dd. [illegible] Maart, het volgende:

Het eergisteren door onze regering uitgegeven staatsstuk voert den titel: *Esposizione di fatto documentata su quanto ha preceduto e seguitò la deportazione di Monsignor Droste, Arcivescovo di Colonia.* De inleiding zegt: Hoe het Pruisische gouvernement, na de gewelddadige wegvoering van den Keulschen aartsbisschop, zijn staatsstuk can de vreemde bovenheeft gezigt, waarin het door documenten en andere bewijzen deszelfs gedrag tracht te regtvaardigen, ziet de Heilige Stoel zich genoopt bij deze den waren staat van zaken bekend te maken. Daarop volgt eene breedvoerige uiteenzetting hoedanig de geschiedenis der Katholijken in de Rijnprovincien is geworden, en hoe hun toestand door de verordening des Konings van Pruisen beperkt is, wat de bisschoppen gedaan hebben en hoe men alles in het werk gesteld heeft, om de regering tot andere maatregelen over te halen. Ook de reis van monsignore Cappacini wordt aangehaald, kortom de geheele loop van zaken tot op de wegvoering van aartsbisschop onzen [illegible]. Het al wordt gestaafd door bijgevoegde notes en documenten.

— Uit KEULEN wordt dd. 12 Maart het volgende gemeld:

De beheerder van het aartsbisdom, Dr. Hüsgen, heeft den 9den dezer den volgenden rondgaanden rondgaanden brief, betreffende de gemengde huwelijken, aan de gezamenlijke Landdekens des aartsbisdoms gezonden:

» Ingevolge een berigt van Z. Exc. den Minister van eeredienst, onderwijs en geneeskundige zaken, van den 19den der vorige maand, heeft de Koning, bij kabinetsörder van 28 Januarij jl., uitdrukkelijk verklaard:

» Dat het volkomen zeker is, dat, gelijk » door eenige autoriteiten schijnt te worden be» grepen, aan de katholijke geestelijken van » Rijnland en Westfalen het inzegenen der ge» mengde huwelijken door de kabinetsorder van » 17. Augustus 1825 onvoorwaardelijk zou zijn » bevolen; dat daarbij hun slechts verboden was, » eene formele belofte betreffende het opvoe» den der kinderen in de katholijke godsdienst » te vorderen of zich schriftelijk te doen geven, » omdat zulks met de staatswetten over de op» voeding van kinderen uit gemengde huwelijken » en met de even zeer bevoorregte stelling der » evang. belijdenis strijdig zijn zoude; dat echter » het bescheiden doen van nasporingen aan den » katholijken zielverzorger niet, werd betwist; » dat, zoo deze meende het huwelijk niet te mo» gen inzegenen, alsdan tusschen hem en den » katholijken bruidegom of bruid, die *alleen* » het regt heeft om zijne bezwaren deswege in » te brengen, zal worden beslist door den di» cesaan-bisschop, aan wiens uitspraak men als » dan, *stipt* zal hebben te houden, *zonder dat* » *eenige stap bij de autoriteiten zal plaats* » *hebben.*"

Dien ten gevolge staat het den Katholijke geestelijken ten allen tijde vrij, langs elken wettelijken weg na te sporen, of naar de beginselen der Katholijke kerk niets de inzegening van een gemengd huwelijk belet. En bijaldien zij ten deze opzigte geene geruststellende inlichtingen bekomen hebben en dus meenen mogten, niet tot de kerkelijke inzegening des huwelijks te moeten overgaan zullen zij den Katholijken bruidegom of bruid in staat stellen, om gebruik te maken van dezelfs bevoegdheid om zijne bezwaren tegen den geestelijke bij zijnen diocesaan bisschop in te brengen, welke bisschop in dat geval *uitsluitend* het regt heeft om de zaak te beslissen.

» Heeren Landdekens worden mits deze uitgenoodigd, den inhoud van bovengemelden rondgaanden brief tot kennis der geestelijken te brengen en hen te vermanen, dat zij zich in voorkomende gevallen met bescheidenheid, verstand en pligtmatig geweten daarnaar te gedragen hebben.

» Keulen, 9 Maart 1838.

» *De Kapittelbeheerder der Aartsbisdoms,*

(*Get*) Husgen."

Engelsche Berigten.

Londen, 15 Maart.

De *Star*, een Amerik. dagblad verhaalt het volgende:

In de vol gepropte zaal van Catlin, ter gelegenheid eener zijner jongste voorlezing, juist bij de belangrijkste plaats, rigtte een man zich op driften omhoog, en zeide ernstig en plegtig: » Mijnheer Catlin, wilt gij de goedheid hebben een oogenblik op te houden?" De toehoorders zagen den man die hen dus stoorde verwonderd aan, en Catlin stonk voor het oogenblik zijne voorlezing. — » Ik heb in het gedrang mijn kleinen jongen verloren, en wilde hem roepen." Hierop ontstond eene doodsche stilte onder de 2200 personen. » John, waar zijt gij?" riep nu de Vader, en een pieperig stemmetje antwoordde in den tegenovergestelden hoek: » Hier ben ik, Papa." Een daverend lachen barstte hierop uit, terwijl boven over de hoofden der vergadering heenen, van hand tot hand, het knaapje aan zijnen bezorgden Vader werd toegereikt, en Catlin hervatte nu zijne voorlezing.

— In Calcutta heeft zich onlangs het volgende zonderlinge geval voorgedaan:

Scharen van groote apen bevinden zich aldaar in alle tinnen der voorstad. Eene indiaansche vrouw legde haar kind, misschien twee maanden oud, op een bedje in het gras, en verwijderde zich voor eteelijke minuten. Naauwelijks had zij de plek verlaten, of een zeer groote baviaan sprong uit een, digt daarbij staanden, boom, greep het kind aan, en ijlde met hetzelve op den boom terug. Des kinds geschrei deed oogenblikkelijk de moeder en eenige andere lieden er op toe schieten; men zag duidelijk, dat de aap het kind goed behandelde, en met veel liefde hetzelve op zijne armen wiegde. Onder den boom groeiden eenige platanen; de baviaan klauterde bedachtzaam naar beneden, plukte eenige vruchten af, liet echter het kind niet los, daarvoor alleen zich verstoken hadden. De aap werd eindelijk zorgeloozer, legde het kind op den grond neder en at een der vruchten; nu liepen allen met groot geschreeuw er op toe, om hem te verjagen; maar de baviaan greep snel het kind op en sprong met hetzelve van den eenen boom tot den anderen, nagenoeg een vierde-uurs door de moeder en de schreeuwende menigte vervolgd wordende. Eindelijk zag men hem schielijk zich verwijderen, doch zonder het kind; angstig zocht men hetzelve, tot het door zijn geschreden weg aantoonde; de aap had hetzelve, volkomen veilig in een' hollen boomstam neêrgelegd.

— Het ministeriecl Avondblad behelsde gisteren het volgende: »Wij kunnen uit eene zeer getrouwwaardige bron verzekeren, dat prins Metternich deszelfs innig leedwezen aan den dag gelegd heeft over het onwettig en heerschzuchtig gedrag van den koning van Hanover. De prins heeft verklaard, dat, zijns bedunkens, tusschen den koning en deszelfs onderdanen geen vergelijk te wachten staat, en dat, hoe ongaarne ook, de Duitsche bondsvergadering genoodzaakt zal wezen, om tusschen beide te treden, en de zaken op den voet te brengen, waarop zij gedurende de laatste regering stonden."

— Er heeft weder eene inzakking in den Tunnel plaats gehad, waardoor dezelve voor een gedeelte weder met water is gevuld geraakt.

Scheepsberigten.

BINNENGEKOMEN.

Den 10den dezer, het Schip *de Verwachting*, kapt. H. K. Hillers, van Amsterdam; hebbende 99 dagen reis.

TE TEXEL GEARRIVEERD:

Den 4den Februarij, *Sophia Cecilia*, B. Ipsen. — Den 23sten, *Julia*, J. Hoffmann. — Den 25sten Maart, *Elisa Caroline*, C. Meijer. — Den 30sten, *Nicolaas Wazen*, P. Lange. — *Wilhelmina*, A. Mac. — *Vrede Endte*, A. J. Bodt. — Den 31sten, *Suriname*, K. van der Mei. — Den 2den, *Susanna Maria*, C. Spiegelberg (30 dagen terugreis).

TE HELVOETSLUIS GEARRIVEERD

Den 4den Maart, *Jonge Hiltje Tromp*, T. Sijdenkamp. — Den 5den, *Equator*, J. van der Kooij. — Den 7den, *Regent*, Nieuhuis.

TE VLISSINGEN GEARRIVEERD:

Den 7den Maart, *Koopvaardij*, F. Popken.

Kapt. J. Meijer, voerende het Schip *Edams Welvaren*, van Suriname naar Amsterdam, meldt dd. St. Eustatius 9 December, dat hij na den 13den October uit Coppename vertrokken zijnde, den 25sten November eenen zwaren storm had doorgestaan waardoor het Schip lek geworden en schade bekomen had, ten gevolge waarvan hij genoodzaakt is geweest te St. Eustatius binnen te loopen; aldaar echter niet kunnende lossen om te repareren, zoude de Kapt. eene andere haven opzoeken, om de geledene schade te herstellen. Gemeld Schip is den 3den Januarij, van St. Eustatius te St Thomas gearriveerd, en zoude aldaar gedeeltelijk lossen om eene nieuwe inspectie te ondergaan.

— Het Schip *de Nederlander*, Kapt. C. Hofker, is den 15den Februarij in Dover, lek en met schade binnengeloopen. Van de lading is een klein gedeelte weinig beschadigd, doch het Schip afgekeurd geworden.

— Het Schip *de Vr. Catharina*, Kapt. Lange, van Suriname naar Amsterdam, is volgens [illegible] van Falmouth van 8 Maart, [illegible] op 43° Br. 13° L. masteloos, lek en met [illegible] roer door het volk verlaten geworden. De Kapt., stuurman en vier matrozen zijn met het Schip *Hope*, Kapt. Cockbel, van Calcutta te Falmouth aangebragt; de overige ekwipagie is door het Amerik. Schip *John Buntop* gered.

— Het wrak van het bij Scilly gestrande Schip *Twee Gebroeders*, Kapt. J. K. Potjewijd, is aldaar publiek verkocht.

Advertentien.

De Koloniale Ontvanger en Betaalmeester, informeert bij deze den PATENTPLIGTIGEN, dat de acte van Patent voor het loopende dienst-jaar, tegen intrekking der afgegevene bewijzen van ingeleverde Declaratoiren, ter bekoming van Patent, ten zijnen kantore verkrijgbaar zijn; — En herinnert tevens om de *Eerste Termijn* welke bereids op den 31sten Maart jl., is verschenen te komen aan uitreiking der Lijsten ter vervolging der nalatigen aan den Exploiteur zullen worden overgegeven.

Paramaribo, den 12 *Mei* 1838.

De Ontvanger en Betaalmeester voornoemd,

WESENHAGEN.

MAATSCHAPPIJ:

Tot Nut van 't Algemeen.

Het BESTUUR der Maatschappij: TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN, besloten hebbende, met [illegible] Exemplaren van onder Werk, alle de Boeken aan genoemde Maatschappij toebehoorende, publiek te doen verkoopen, zoo stelt het voorst elk en een iegelijk, in de gelegenheid, om zich van die Werken te voorzien, welke hem mogten ontbreken; — *alleen* betalende, wat de Almanakken betreft, p'r jaargang *f* 1-00.

Zullende deze Werken verkrijgbaar zijn bij den Bode J. C. HEIJMANS, tot den *eersten* Julij aanstaande.

Paramaribo, den 5 *Mei* 1838.

De Secretaris,

L. H. DE FRIDERICI.

(1967) De ondergeteekende roept bij deze, een iegelijk die iets te vorderen hebben van de overledene JULIANNA LEA VAN BAAK, zich bij hem te vervoegen.

W. HEACKSON.

Schepen in Ladung.

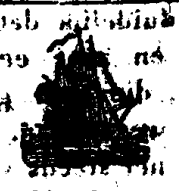

Naar Amsterdam:

Het Nederlandsch snelzeilend Barkschip *de Verwachting*, Kapt. H. K. Hillers. — Adres bij Bernhard ten Kramer. — Slaat ruime daar.

Ter Drukkerij van FUCHS & CAMPS.